2017-37-RE

CAUSA 2017-37-RE
(Berteil Tisseyre i Pons Subirana c/ Govern d'Andorra)

Número de registre 356-2017. Recurs d'empara

Aute del 20 de novembre del 2017

BOPA núm. 76, del 29 de novembre del 2017

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 15 de setembre del 2017, per la representació processal dels Srs. Esteve Berteil Tisseyre i Cristina Pons Subirana, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 3 de maig del 2017 i contra l'aute del 20 de juliol del mateix any, dictats per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, en els seus vessants dels drets a un procés degut i a la defensa, i atès que demana al Tribunal Constitucional que admeti aquest recurs amb efectes suspensius, que en el seu dia atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets fonamentals al·legats, que revoqui les resolucions impugnades, que ordeni la retroacció dels autes al moment anterior a dictar sentència per tal que la Sala Administrativa en dicti una de nova amb plena adequació a l'ordenament jurídic, que anul·li les resolucions de la Secretaria d'Estat d'Afers Financers Internacionals, les quals s'hauran de tramitar pel procediment de revisió dels actes administratius declaratius de dret, si s'escau, donant trasllat a aquesta part de la integritat de l'expedient administratiu per tal que pugui formular degudament l'escrit d'oposició. Així mateix, també demana que es condemni el Govern al pagament de les costes judicials, amb expressa inclusió de les derivades d'advocat i de procurador atenent la persistència i reiteració en la vulneració dels drets fonamentals dels recurrents;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal de l'11 d'octubre del 2017;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. En el marc d'una demanda d'informació en matèria fiscal amb sol·licitud prèvia instada per la República Francesa, el Govern d'Andorra, mitjançant resolució del 23 de novembre del 2016, va resoldre favorablement el recurs d'oposició interposat pels recurrents en què s'acordava denegar a l'autoritat competent francesa el lliurament de la informació fiscal sol·licitada, sense perjudici que aquesta pogués aportar proves fefaents de la residència efectiva d'aquestes persones a la República de França.

1.2. Després que l'autoritat fiscal francesa competent aportés nous actes administratius sobre l'anterior demanda, el 24 de febrer del 2017, el Govern va notificar als recurrents la seva decisió del dia anterior, mitjançant la qual es donava lloc a la demanda d'informació efectuada i que tenia per objecte qüestions relatives a la seva residència, activitats i informació bancària.

1.3. La representació processal dels Srs. Esteve Berteil Tisseyre i Cristina Pons Subirana va presentar un recurs d'oposició contra aquesta darrera resolució i, el 15 de març del 2017, el Govern va desestimar aquest recurs.

1.4. La representació processal dels Srs. Esteve Berteil Tisseyre i Cristina Pons Subirana va presentar la corresponent demanda jurisdiccional davant la Batllia que va ser desestimada mitjançant una sentència de l'11 d'abril del 2017 del Tribunal de Batlles.

1.5. El 3 de maig del 2017, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va confirmar en apel·lació la sentència de la primera instància.

1.6. La representació processal dels Srs. Esteve Berteil Tisseyre i Cristina Pons Subirana va formular, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions, el qual va ser desestimat mitjançant un aute del 20 de juliol del 2017.

1.7. El 15 de setembre del 2017, la representació processal dels Srs. Esteve Berteil Tisseyre i Cristina Pons Subirana va interposar un recurs d'empara contra les resolucions esmentades de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció en els seus vessants dels drets a un procés degut i a la defensa, en què demanava que els recurrents fossin restituïts en els seus drets, que s'anul·lessin les resolucions impugnades per tal que la Sala Administrativa es pronunciés novament amb plena adequació a l'ordenament jurídic i als preceptes constitucionals.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica dels recurrents

- Primerament, els recurrents consideren que s'ha vulnerat el seu dret a la defensa i a un procés degut pel fet que se'ls hi va denegar la possibilitat d'obtenir una còpia de l'expedient administratiu que conté els fonaments de la demanda d'informació fiscal amb sol·licitud prèvia que els afectava.

- Destaquen que no van poder tenir accés a elements essencials continguts en aquest expedient, els quals van ser exclosos pel Govern en atenció a un particular criteri de confidencialitat.

- Seguidament, els recurrents al·leguen que la resolució del Govern del 23 de novembre del 2016, mitjançant la qual es negava la transmissió de la informació sol·licitada per les autoritats competents franceses, reconeixia a aquesta part el dret a mantenir la seva privacitat respecte de la informació sol·licitada.

- I, que, per consegüent, el Govern havia vulnerat aquest dret en adoptar l'acord del 23 de febrer del 2017 infringint tant el procediment de revisió dels actes administratius com el principi de la cosa jutjada.

2.2. Argumentació jurídica de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Administrativa destaca que els recurrents van poder consultar l'expedient i reconeixen (pàg. 8 del seu escrit d'apel·lació) que van poder obtenir còpia de la totalitat de l'expedient administratiu i que, per tant, van poder presentar les proves que van considerar oportunes i que no van estar privats del seu dret a la defensa.

- També considera que la resolució del Govern del 23 de novembre del 2016 que denegava el lliurament d'informació no havia conferit cap dret adquirit als interessats i que no s'aplicava el principi de cosa jutjada, ja que no existia en aquest cas cap sentència ferma.

2.3. Argumentació jurídica del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal observa que sota l'apel·lació de vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, els recurrents pretenen una revisió de les resolucions del Tribunal Superior de Justícia, fet que és contrari a la naturalesa del recurs d'empara, tenint en compte que el Tribunal Constitucional no és una tercera instància judicial.

- El Ministeri Fiscal precisa que els recurrents van tenir coneixement de l'expedient incoat en contra seva i que el van poder consultar de conformitat amb l'article 6 del Reglament de desenvolupament de la Llei 3/2009, d'intercanvi d'informació en matèria fiscal amb sol·licitud prèvia, com de fet reconeixen ells mateixos en el recurs d'apel·lació formulat i, per tant, no s'han trobat de manera efectiva en indefensió.

- Afegeix que l'obtenció de còpies d'un expedient administratiu no és un dret constitucional, ni una obligació per a l'Administració, a partir del moment en què el ciutadà ha tingut accés al mateix i ha pogut conèixer allò que se li retreu.

- El Ministeri Fiscal indica que els elements que no es troben en l'expedient administratiu dels recurrents són essencialment comunicacions entre el Govern d'Andorra i les autoritats franceses, protegides per l'article 11 dels comentaris al Model de Conveni OCDE a títol de regles de confidencialitat.

- També precisa que el Govern era competent per resoldre una nova petició d'intercanvi d'informació fiscal formulada amb posterioritat per l'Estat Francès.

- Per consegüent, el Ministeri Fiscal demana al Tribunal Constitucional que declari la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves

pretensions, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El dret a la defensa implica necessàriament i lògicament el dret de qualsevol persona a sol·licitar tenir coneixement dels expedients administratius incoats en contra seu, el dret a examinar la integralitat d'aquests expedients i el dret a obtenir una còpia certificada conforme a l'original.

3.2. En aquesta causa, de les actuacions seguides davant el Tribunal Superior de Justícia i dels termes mateixos del recurs d'empara es desprèn que els recurrents van tenir accés als seus expedients respectius, que els van poder consultar i que en van tenir còpia.

3.3. Així mateix, de la sentència del 3 de maig del 2017 es desprèn que la Sala Administrativa va motivar les raons per les quals el Govern va denegar l'accés als documents relatius a les comunicacions entre el Govern d'Andorra i les autoritats franceses competents, fent referència a l'article 11 dels comentaris al Model de Conveni OCDE que sotmet aquest tipus de documents a la regla de confidencialitat.

3.4. La Sala Administrativa també va motivar que la resolució del Govern del 23 de novembre del 2016, mitjançant la qual es denegava el lliurament a les autoritats fiscals franceses de les informacions fiscals relatives als recurrents, no conferia cap dret a aquests i no podia ser analitzada com una decisió que posseís l'autoritat de la cosa jutjada.

3.5. Efectivament, en aquesta resolució, el Govern preveia de manera expressa la possibilitat de canviar la seva decisió de denegació de lliurament si les autoritats competents aportaven les proves fefaents de la residència efectiva dels recurrents a la República de França.

3.6. Les autoritats franceses competents van aportar proves que es consideren significatives de la domiciliació dels recurrents a França (factures d'electricitat, d'aigua, de telèfon...), i correspon al Govern d'Andorra reiniciar un procediment d'intercanvi d'informació i adoptar una conclusió diferent, atesos els elements nous obtinguts posteriorment a la seva primera decisió de denegació de lliurament d'informació.

3.7. Per consegüent, les resolucions impugnades no vulneren cap dels drets inherents al dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució i el recurs d'empara ha de ser inadmès a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2017-37-RE interposat per la representació processal dels Srs. Esteve Berteil Tisseyre i Cristina Pons Subirana contra la sentència del 3 de maig del 2017 i contra l'aute del 20 de juliol del mateix any, dictats per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal dels recurrents, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 20 de novembre del 2017.

Isidre Molas Batllori
President

Dominique Rousseau
Vicepresident

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat

Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrada